

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์
สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์

DEVELOPMENT OF SELF-DIRECTED LEARNING PACKET ON INTRODUCTION
TO POLITICAL SCIENCE FOR PUBLIC ADMINISTRATION STUDENTS
IN RAJAPARK INSTITUTE

ดร.อมรรักษ์ สวนชุมพล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงและต่ำ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 30 คน การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้หาประสิทธิภาพกับผู้เรียน 1 คน และ 10 คน พบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่สร้างมีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.33 /82.00 และ 81.12/85.38

จากนั้น ผู้วิจัยได้ทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์กับกลุ่มตัวอย่างร่วมกับแบบวัดคุณลักษณะ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและแบบสอบถามความพึงพอใจ พบว่า

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.15 /85.14

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีคุณลักษณะ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ มีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์อยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purposes of this research were: to develop self-directed Learning package on Introduction to political science for public administration students in Rajapark Institute, to compare learning achievement of public administration students between pre-test and post-test, to compare learning achievement of public administration students with high and low characteristic of self-directed Learning, and to study satisfaction of public administration students in self-directed learning package.

The purposive sampling of 30 public administration students in Raja park Institute was made.

The efficiency of the self-directed learning package on Introduction to political science for public administration students in Rajapark Institute was experimented with 1 and 10 persons. The result indicated in order that, by using the self-directed learning package, efficiency was equivalent to 79.33 /82.00 and 81.12/85.38

The result of using the self-directed learning package on Introduction to political science for public administration students in Rajapark Institute, together with satisfaction form with sample learners was shown bellowed.

1. The self-directed learning package on Introduction to political science for public administration students in Rajapark Institute had efficiency equal to 84.15 /85.14

2. Post-test score on learning achievement of public administration students in Rajapark Institute was higher than that of the pre-test score, with statistical significance at the level 0.1

3. The learning achievement of higher self-directed learning score was higher than that of the lower self-directed learning, with statistical significantce at the level 0.1

4. Satisfaction of public administration students in Rajapark Institute on the self-directed learning package were at high level.

ความสำคัญของปัญหา

กระบวนการเรียนรู้นี้รู้ได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดโดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและศักยภาพของผู้เรียนในการคิดริเริ่ม แสวงหา ดำเนินการและประเมินผล การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือเรียกว่า “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ในสังคมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันด้วยตนเอง

สถาบันรัชต์ภาคย์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีภารกิจด้านการสอนวิชาการ การวิจัยการบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ควบคู่คุณธรรม โดยคณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้รับมอบหมายพันธกิจให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทางการเมือง การปกครอง การบริหารรัฐกิจ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณธรรมที่ดีทางการเมือง ซึ่งการศึกษารัฐศาสตร์เป็นการศึกษาในลักษณะของสหวิทยาการ โดยอาศัยองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาอื่น มาช่วยในการอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองต่างๆที่เกิดขึ้น ซึ่งรายวิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจขอบข่ายและวิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์ อันถือเป็นรากฐานสำคัญที่จะต่อยอดการเรียนรู้ไปสู่รายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ต่อไป

ทั้งนี้ โบริช (Borich, 1992) ที่ได้อธิบายว่า วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นสามารถนำมาใช้ เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีเหตุผล สามารถแก้ปัญหาและวิเคราะห์เนื้อหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นการเพิ่มทักษะความรับผิดชอบ การควบคุมตนเอง ความสามารถในการจัดการ และวางเป้าหมายทางการเรียนของตนเองส่งผลให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น และเกิดเป็นพฤติกรรมที่สังคมให้การยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ที่เป็นผู้ใหญ่ โดย มัลคัม โนลส์ (Malcolm S. Knowles, 1978 อ้างถึงใน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2544) ได้อธิบายทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ไว้ว่าในส่วนลึกแล้วผู้ใหญ่มีความรู้สึกรู้สึกต้องการเป็นผู้นำตนเอง (Self Directing) เพราะฉะนั้นบทบาทของผู้สอนจึงควรอยู่ในกระบวนการค้นหาคำตอบร่วมกันกับผู้เรียน (Mutual Inquiry) มากกว่าการทำหน้าที่ส่งผ่านความรู้แล้วให้ผู้เรียนคล้อยตาม โดยการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น จะเน้นถึงความรับผิดชอบของบุคคลเป็นหลักและเชื่อว่าศักยภาพของมนุษย์ไม่มีวันหมดลงจะต้องมีอยู่และพัฒนาต่อไป รวมถึง จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อมีการนำชุดการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอนของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542) วาโร เฟ็งสวัสดี (2545) ; สมชาย เรืองมณีชัชวาล (2550) ; กวี ประเคนรี (2555) ; อาร์มสตรอง (Armstrong, 1972) ; บรูซ (Bruce, 1972) ; แลงสตาฟ (Langstaff, 1972) ; ไบรอัน และสมิท (Bryan; & Smith, 1975) ; ฟิชเชอร์ (Fisher, 1978) พอสรุปได้ว่า ชุดการเรียนรู้มีผลทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนเรียน และเมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ และความพึงพอใจระหว่างการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนกับการเรียนด้วยการบรรยายปกติพบว่าผู้เรียนที่เรียนด้วย ชุดการเรียนรู้มีผลการเรียนและความพึงพอใจมากกว่าการเรียนด้วยการบรรยายปกติด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำ

ตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน
ราชภัฏภาคย์ โดยมุ่งหวังเพื่อที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์
และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์
สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคย์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วย
การนำตนเอง เรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันราชภัฏภาคย์
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเองสูงและต่ำ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเรื่อง
ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ หมายถึง สื่อ
การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด โดยการ
รวบรวมเป็นชุดและให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และประเมินผลการเรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นที่ได้
ระบุไว้ ซึ่งสามารถแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ 5 หน่วยการเรียนรู้ คือ ขอบข่ายวิชา
รัฐศาสตร์ อำนาจอธิปไตย อุดมการณ์ทางการเมือง การปกครอง และสถาบันทางการเมืองทั้งนี้
ภายในประกอบด้วย คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง แผนจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ
ก่อนและหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน กระดาษคำตอบก่อนและหลังเรียน
แบบฝึกหัดประจำหน่วย เฉลยแนวคำตอบแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ แบบประเมินการทำ
กิจกรรมการเรียนรู้ และเอกสารอ้างอิง
2. นักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง บุคคลที่ลงทะเบียนเรียนเพื่อรับ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตของสถาบันราชภัฏภาคย์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษา
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคย์ จำนวน 90 คน และกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการ
เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน

ขั้นตอนการวิจัย

ตอนที่ 1 การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แนวคิดและทฤษฎีความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ รวมถึงบริบทและข้อมูลปัจจุบันเกี่ยวกับความต้องการและลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้อง

2. นำชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองหาประสิทธิภาพตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ทดลองแบบ 1:1 กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 คน โดยเลือกจากผู้ที่มีความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จากนั้น จึงเก็บรวบรวม ข้อมูล และข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปทดลองครั้งต่อไป

2.2 ทดลองแบบกลุ่มเล็ก จำนวน 10 คน โดยเลือกจากผู้เรียนที่เรียนเก่งเรียนปานกลาง และเรียนอ่อนให้คละกัน จากนั้น จึงเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปทดลองครั้งต่อไป

2.3 ทดลองกลุ่มใหญ่กับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองวิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองกับผู้เรียน จำนวน 30 คน จากนั้น จึงนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงและต่ำ

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2548) ไปวัดกับผู้เรียนที่เรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่พัฒนาขึ้น จำนวน 30 คน จากนั้น จึงนำผลคะแนนมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ตอนที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วจึงสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมและนำผลที่ได้มา

ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ต่อจากนั้น ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปสอบถามกับผู้เรียน จำนวน 30 คน หลังเสร็จสิ้นจากการเรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแล้วจึงนำมาวิเคราะห์โดยการนำคะแนนที่ได้รับมาแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้

เครื่องมือในการวิจัย

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์

2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์

4. แบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2548)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือการวิจัย ชั้นที่ 1-3 ได้นำไปขอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) และความเหมาะสม

2. เครื่องมือการวิจัยชั้นที่ 1 ได้นำไปหาประสิทธิภาพสื่อ โดยทำการทดลอง 1:1, 1:10 และ 1:30 ซึ่งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ 80/80

3. เครื่องมือการวิจัยชั้นที่ 2 ได้นำไปหาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์

ตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์กับจำนวนผู้เรียน 30 คน

(n=30)

หน่วยการเรียนรู้	คะแนนระหว่างเรียน		คะแนนหลังเรียน		E ₁	E ₂
	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้		
1	15	13.21	10	8.01	88.06	80.10
2	10	8.04	10	8.44	80.40	84.40
3	10	8.18	10	7.89	81.80	78.90
4	10	9.01	10	9.16	90.10	91.60
5	5	4.02	10	9.07	80.40	90.70
เฉลี่ย	10	8.49	10	8.51	84.15	85.14

จากตาราง 1 พบว่า ผู้เรียนที่ศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน (E₁) 8.49 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.15 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (E₂) 8.51 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.14 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.15 /85.14

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์สถาบันรัชต์ภาคย์

(n=30)

ผลการทดลอง	n	\bar{X}	S.D.	df	t	p
คะแนนก่อนเรียน	30	32.57	4.76	29	13.171**	.000
คะแนนหลังเรียน	30	42.03	3.98			

** p < .01

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงและต่ำ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์สถาบันรัชต์ภาคย์ ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงและต่ำ

(n=30)

ผู้เรียน	ก่อนเรียน คะแนนเต็ม 50 คะแนน	หลังเรียน คะแนนเต็ม 50 คะแนน	ผลต่าง	คะแนน ลักษณะมุ่ง อนาคต	df	t	P
กลุ่มสูง (26)					28	5.960**	.000
ผลรวม	833	1,100	267	103.95			
\bar{X}	32.03	42.30	10.26	3.99			
กลุ่มต่ำ (4)							
ผลรวม	144	161	17	11.55			
\bar{X}	36.00	40.25	4.25	3.38			

** p < .01

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์

ตารางที่ 4 ผลความพึงพอใจของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชา ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์

(n=30)

ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านลักษณะทางกายภาพ	4.09	.73	มาก
ด้านจุดประสงค์	4.06	.64	มาก
ด้านเนื้อหา	3.92	.77	มาก
ด้านสื่อ	4.07	.73	มาก
ด้านการวัดประเมินผล	4.31	.64	มาก
ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้	4.60	.56	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.11	.70	มาก

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่พัฒนาขึ้น โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$)

อภิปรายผล

1. การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ สำหรับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ พบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ซึ่งสามารถนำไปใช้จริงได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ดำเนินและปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ เช่น การขอให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้อง รวมถึงการหาประสิทธิภาพด้วยการทดลองแบบ 1:1 แบบกลุ่มเล็ก และแบบกลุ่มใหญ่

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เนื้อหาในชุดการเรียนมีไม่มาก ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย มีการเน้นกระบวนการให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ ดำเนินการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ มีการฝึกปฏิบัติและการกระทำซ้ำในเรื่องของการแสวงหาความรู้และทบทวนเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของตนเองไปจนเต็มขีดความสามารถโดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่นในการดำเนินการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไบรอัน และสมิท (Bryan & Smith, 1975) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดการสอนด้วยตนเองที่มหาวิทยาลัย เซาแคโรไลนา พบว่า ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ 60 มีผลการเรียนที่สูงขึ้น ร้อยละ 96 มีความพึงพอใจในการเรียนเพิ่มขึ้น และร้อยละ 74 ชอบที่เรียนรู้ด้วยชุดการเรียนมากกว่าการเรียนแบบปกติ

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงและต่ำ พบว่า กลุ่มที่มีคุณลักษณะ การเรียนรู้ด้วยตนเองสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่ากลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงจะมีบุคลิกลักษณะการแสวงหาข้อมูล ความสามารถในการบริหารเวลา ทักษะการแก้ปัญหา การเปิดรับความคิดใหม่ รวมถึงความสามารถตรวจสอบความเข้าใจและประเมินตนเองได้ ทำให้สอดคล้องกับการเรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้นที่ต้องให้ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับ สมชาย เรื่องมณีซัชวาล (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการผลิตอาหารตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดี พบว่า ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลุ่มที่มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมากสูงกว่ากลุ่มที่มีคุณลักษณะ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคีที่มีต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิชานี้ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ พบว่า นักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้เรียนซึ่งเป็นวัยผู้ใหญ่ไม่ชอบบรรยากาศของการข่มขู่บังคับ และการถูกเปลี่ยนแปลงความเป็นตัวของตัวเอง โดยมีความต้องการตามธรรมชาติที่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง ต้องการเรียนรู้เนื้อหาหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของตน ซึ่งชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่พัฒนาขึ้นได้เน้น การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพในการเรียนรู้ของตนด้วยตนเอง มีการทำกิจกรรม เพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไบรแอน และ สมิท (Bryan & Smith, 1975) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดการสอนด้วยตนเองที่มหาวิทยาลัย เซาแคโรไลนา ในวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 96 มีความพึงพอใจในการเรียนเพิ่มขึ้นและร้อยละ 74 ชอบที่เรียนรู้ด้วยชุดการเรียนมากกว่าการเรียนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

สถาบันราชภัฏภาคี ควรมีการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่น การสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองหรือการจัดแหล่งการเรียนรู้ อาทิ ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลเครือข่าย Internet เพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาและปัจจัยที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคี

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่เหมาะสมกับนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคี

2.3 ควรมีการสำรวจและพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในรายวิชาอื่นที่นักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคี มีความสนใจและต้องการเรียนรู้

2.4 ควรมีการศึกษาระบวนการเรียนหรือชุดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสำหรับกลุ่มที่มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่ำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2.5 ควรมีการศึกษาระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคี เป็นรายบุคคลเมื่ออยู่ในบรรยากาศการเรียนการสอนปกติ โดยเริ่มตั้งแต่แรกเข้าจนสำเร็จการศึกษา

บรรณานุกรม

- กวี ประเคนรี. (2551). การพัฒนาชุดการสอนรายบุคคล เกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซ มีเทนในชั้นถ่านหินสำหรับนายทหารชั้นสัญญาบัตร กรมการพลังงานทหาร กระทรวงกลาโหม. การศึกษาคุษฎีบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องการสร้างชุดพัฒนาตนเอง เรื่อง การวิจัย ใน ชั้นเรียน. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 13(1): 57-73.
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2542). ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กของไทยซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมชาย เรืองมณีซัชवाल. (2550). การพัฒนาชุดฝึกอบรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เรื่องแนวทางการผลิตอาหารตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดี. ปรินญาณพนธ์การศึกษา คุษฎีบัณฑิต. (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2544). จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ธีระป้อม วรณกรกรรม.
- (2548). **รวมบทความแนวความคิดอาชีวศึกษาและการศึกษาผู้ใหญ่**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Armstrong, Jane. (1972). The Development and Evaluation of a Multi-Media Self-Instructional Package in Beginning French at Tarrant Country Junior College. **Dissertation Abstracts International**. 32: 5669-A.
- Borich, D. (1992). **Effective Teaching Methods**. 2nd ed. New York : Macmilland Publishing Company.
- Bruce, Meeks Elija. (1972). Learning Package Versus Conventional Methods of Instruction. **Dissertation Abstracts International**. 32: 429-A.
- Bryan, J.M.; & Smith, Jay C. (1975). A Self-Paced Art History Learning Center at the University at South Carolina. **Audiovisual Instruction**. 20(9).
- Fisher, C.D. (1978). The Effect of Personal Control, Competence and Extrinsic Rewards and Subjects' Locus of Control. **Organizational Behavior and Human Performance**. 21: 273 – 288.
- Langstaff, Anne Louise. (1972). Development and Evaluation of an Auto-instruction Media Package for Teacher Education. **Dissertation Abstracts International**. 33(4): 1556-A.